

Stichting Goed Hout & Goed Papier!

te Utrecht

Rapport inzake de jaarrekening 2023

Europalaan 770 C
1363 BM Almere

T +31 (0)36 7670100
W www.ifsfinance.nl

KVK 39095296
IBAN NL67RABO 0112076238
BTW NL817038474B01

Inhoudsopgave

Jaarverslag	3
Bestuursverslag	4
Jaarrekening 2023	5
Balans per 31 december 2023	6
Staat van baten en lasten over 2023	7
Algemene toelichting	8
Grondslagen voor financiële verslaggeving	9
Toelichting op balans	11
Toelichting op staat van baten en lasten	15
Overige toelichtingen	19

Jaarverslag

Bestuursverslag

BESTUURSVERSLAG JAARREKENING 2023

VOORWOORD

Voor u ligt het financieel jaarverslag van FSC Nederland. De stichting draagt formeel de naam: Stichting Goed Hout & Goed Papier! en is gevestigd in Utrecht. In dit bestuursverslag doet het bestuur verslag omtrent de gang van zaken bij de stichting en het door het bestuur gevoerde beleid.

Het bestuur van FSC Nederland heeft de wens te komen tot een jaarverslag dat meer inhoudelijk reflecteert wat de stichting aan activiteiten heeft ondernomen. Daartoe hebben we de uitgaven direct toegeschreven aan de bekostigde activiteiten. Omdat op andere wijze wordt gerapporteerd dan afgelopen jaar leidt dat dit (eerste) jaar soms tot lastig te vergelijken posten. Dit jaar zijn voor het eerst ook de uren toegerekend aan de doelstellingen. Dit jaarverslag is opgesteld door IFS Finance en voor het eerst volgens de door het CBF vereiste Richtlijn 650.

MISSIE, VISIE, DOELSTELLINGEN

FSC Nederland is een zelfstandige stichting, die uiteraard inhoudelijk nauw samenwerkt met FSC Internationaal en kantoren in andere landen. De rol van ons als “netwerkpartner” is het vertegenwoordigen van FSC op nationaal niveau. We bieden ondersteuning aan huidige en toekomstige certificaathouders, ontwikkelen partnerschappen die zorgen voor meer FSC-gecertificeerde producten op de markt en zijn verantwoordelijk voor de Nederlandse bossenstandaard. Maar vooral bieden we een handelingsperspectief aan iedereen die bossen wil behouden: door goed te kiezen kunnen ze daaraan bijdragen. Daarbinnen ligt onze focus op het vergroten van het areaal gecertificeerde bossen in de tropen, door te zorgen dat die boscigenaren hier een afzetmarkt hebben. Ook werken we aan het gebruik van meer (gecertificeerd) hout in de bouw en het verbeteren van het verdienmodel van de bossen (bijvoorbeeld door sponsors te zoeken voor ecosysteemdiensten).

Missie

FSC bevordert milieuvriendelijk, sociaal voordelig en economisch levensvatbaar beheer van de bossen wereldwijd.

Visie

De echte waarde van bossen wordt wereldwijd erkend en volledig opgenomen in de samenleving. FSC is de voornaamste aanjager en drijvende kracht voor beter bosbeheer en markttransformatie. FSC verschuift de wereldwijde bostrend naar duurzaam gebruik, behoud en herstel, met respect voor iedereen.

Doelstellingen FSC Nederland

1. Het stimuleren van duurzaam bosbeheer, nationaal en internationaal, door het promoten en bevorderen van het gebruik van gecertificeerd hout en gecertificeerde houtproducten, in het bijzonder die, welke gecertificeerd zijn volgens het FSC-systeem;
2. het bevorderen van de bekendheid van het keurmerk;
3. het beheren van de FSC-standaard voor de Nederlandse bossen;
4. het bevorderen van de kennisuitwisseling binnen het bedrijfsleven op het gebied van de toepassing van duurzaam geproduceerd hout en andere producten en diensten die het bos levert en andere bosproducten.

BESTUUR FSC NEDERLAND

Het bestuur van FSC Nederland volgt voor wat betreft de samenstelling dezelfde driekamerstructuur als FSC International, waarbij economische, sociale en ecologische belangen zijn vertegenwoordigd. Besluiten worden genomen op basis van consensus. Het bestuur van FSC Nederland bestond in 2023 uit de volgende leden:

- Onafhankelijk voorzitter: Bert van Veldhuizen (PGZ International)
- Ecologische kamer: Gijs Breukink (Wereld Natuur Fonds) en Dorien Ackerman (Natuur & Milieu) vanaf maart 2023
- Economische kamer: Lars van der Meulen (VolkerWessels) en Stefan Meinhardt (Hupkes Wijma)
- Sociale kamer: Han van Dijk (Wageningen University) en Marit Maij (ActionAid)
- Vertegenwoordiging Nederlandse Boseigenaren: De heer B. Huisman (Het Flevo-landschap), opgevolgd per oktober 2023 door Marije Storteboom (Unie van Bosgroepen)

De bestuurders van de Stichting ontvangen voor de uitoefening van hun functie geen beloning. Indien nodig krijgen zij een vergoeding voor daadwerkelijk gemaakte onkosten. Alle bestuursleden hebben een verklaring ondertekend dat wanneer binnen- of buiten de bestuursvergadering sprake is van ongewenste belangenverstrengeling zij dit vooraf aan de voorzitter melden, waarop de voorzitter een passende maatregel treft zoals het onttrekken aan besluitvorming over een bepaald agendapunt.

De dagelijkse leiding van de Stichting berust bij de directeur. De directeur is bevoegd zelfstandig rechtshandelingen aan te gaan, mits deze in lijn zijn met het vastgestelde beleidsplan en de begroting. De directeur is ook bevoegd rechtshandelingen aan te gaan die niet in het beleidsplan en de begroting zijn opgenomen tot een bedrag van 25.000 euro. De directeur is samen met de voorzitter en de penningmeester bevoegd rechtshandelingen aan te gaan die niet in het beleidsplan en de begroting zijn opgenomen tot een bedrag van 150.000 euro.

FINANCIËLE TOELICHTING

Het jaar 2023 is goed verlopen. De kosten voor de campagne “Hier hout, daar bos” zijn conform begroting geboekt ten laste van de bestemmingsreserve promotie. Over blijft een batig saldo van 8.061 euro die aan de continuïteitsreserve is toegevoegd.

De liquide middelen zijn in 2023 afgenomen. Voor het grootste deel (ongeveer 200.000 euro) wordt dit verklaard door het interen op het ontvangen voorschot voor het project HOME for the Future. De verwachting is dat we in 2024 toe zijn aan het aanvragen van een vervolg-voorschot. Ook neemt zoals voorgenomen de bestemmingsreserve promotie af als gevolg van het besteden van deze reserve aan de campagne. Tot slot zijn er bij het afronden van het Gabon-project de laatste betalingen aan partners betaald die nog op de balans stonden en zijn de partnerverplichtingen Bolivia afgenomen.

De baten van verbonden internationale organisaties zijn de bijdragen van FSC Internationaal. Deze waren hoofdzakelijk in verband met het grote project Sustainable Business Cases for Tropical Forests, een groot deel van dit geld is door FSC Brazilië en FSC Denemarken besteed.

De begroting 2023 was nog niet opgesteld volgens de RJ650. De verschillen in beheer en administratiekostenverschillen worden om die reden hier toegelicht.

- Er was 660.000 begroot aan personeelskosten en is minder uitgegeven, namelijk 556.000. Dit wordt verklaard doordat er een langdurig zieke was en er daardoor een beroep op de ziektekostenuitkering is gedaan.
- Er zijn minder kosten gemaakt voor huisvesting (35.000) dan begroot (43.000), omdat de verwachte inflatie lager was dan begroot.
- Er is medewerker aangenomen die een leaseauto meenam. Deze is niet begroot
- De overige kantoorkosten waren begroot op 53.000 en zijn hoger uitgevallen (93.000). Dit wordt verklaard door hogere accountants- en administratiekosten door de overgang naar een andere boekhouder en een ander pakket. Verder zijn er kosten gemaakt (fiscaal advies en notaris voor statutenwijziging) in verband met de ANBI aanvraag (en toekenning) en het aanvragen van het CBF-keurmerk.

Wervingskosten

Als wervingskosten zijn in dit nieuwe format beschouwd het organiseren van de partnerdag, overige kosten voor partnermanagement, externe hulp bij het schrijven van een subsidieaanvraag en de kosten voor de promotional licence holders.

Beleggingsbeleid

FSC Nederland heeft als beleid niet te beleggen.

ACTIVITEITEN 2023

Om aan onze doelstellingen te werken hebben we in 2023 onder andere de volgende activiteiten uitgevoerd:

Pijler 1: Kiezen voor hout met een keurmerk

Veel focus in 2023 op tropisch bos en hout

(1) Campagne tropisch hout

In december 2022 is de campagne-website gelanceerd. Vervolgens zijn we in deze eerste fase met de inzet van een uitgebreide mediacampagne en op LinkedIn, actief in gesprek gegaan met verschillende doelgroepen.

In 2023 is fase twee van de Tropisch Hout campagne van start gegaan. De betaalde campagne met de Hier/Daar video's vond plaats op Google (Youtube) en LinkedIn in juni en juli. Dit was een awareness campagne, bedoeld om de bekendheid van FSC te vergroten.

	2022	2023	Totaal
Impressies betaalde online campagnes	396.183	3.025.517	3.421.700
Impressies organisch	27.660	10.932	38.592
Bereik media inkoop		511.500	511.500
Aantal unieke website bezoekers	1.715	5.200	6.915

Het ambassadeursprogramma is een samenwerking met 4-8 invloedrijke personen die online prominent aanwezig zijn in de vier focusdoelgroepen: architecten, groensector, woningcorporaties en overheden. We zetten hen in om het verhaal over de voordelen van tropisch FSC-gecertificeerd hout bij de doelgroep onder de aandacht te brengen en de relevantie te vergroten. Het programma is in de eerste helft van december 2023 gestart met een 'organische campagne' (zonder budget) op LinkedIn, waarin alle ambassadeurs zich voorstellen, uitleggen waarom ze onze campagne steunen en oproepen om de website te bezoeken.

(2) Project 'Sustainable business cases for tropical forests'

In dit ambitieuze en complexe project bundelen we onze krachten met FSC Brazilië, Congo Basin en Denemarken. FSC Nederland is projectleider voor het gehele project, waarbij deelprojecten worden geleid door collega's uit de andere landen of ons eigen team. Het project kent 5 outputs:

- Meer gecertificeerd bos.** Dit bereiken we door enerzijds grondig te analyseren waarom we sommige certificeringen in de tropen weer verliezen, en anderzijds door meer technische mensen aan te nemen in Congo Basin en Brazilië. In beide landen blijkt het concept Intact Forest Landscapes (IFL), ofwel het verplicht met rust laten van een deel van het (oorspronkelijke) bos, een uitdaging te zijn voor boscertificering. Vanuit Nederland hebben we verschillende partijen samengebracht om de urgentie van dit probleem te benadrukken en naar oplossingen te kijken.
- Handelsbarrières beslechten.** Voor het succesvol op de markt zetten van hout en houtproducten zijn steeds vaker data nodig, met name uit LevensCyclusAnalyses (LCA). Omgekeerd kun je redeneren dat het ontbreken van die data een obstakel vormt. We brengen deze gegevens in kaart en delen ze met importeurs en exporteurs. FSC Denemarken leidde dit deel van het project.

3. **Een Europees servicecentrum voor de handelsketen van tropisch hout opzetten.** Op dit moment concentreert de kennis over vermarkting van FSC-tropisch hout zich bij FSC Denemarken en FSC Nederland. Deze landen willen gezamenlijk een model bouwen waarbij andere FSC-landenkantoren kennis kunnen 'inkopen' en waarbij grote accounts centraal beheerd worden. Er is met verschillende stakeholders gesproken en de bedoeling is om voor dit servicecentrum verdere financiering bij FSC Internationaal aan te vragen voor een implementatiefase van 3-4 jaar. Volgend jaar nemen ook België en Frankrijk deel.
4. **Met 10 Europese importeurs specifiek werken aan de handelsketen.** Door actief aanwezig te zijn op beurzen en onze marktkennis op peil te houden, kunnen we importeurs iets waardevols bieden. We hebben een 'Tour-door-het-hout' georganiseerd naar houthandel VandeCastele, waarbij ook onze Braziliaanse collega's aanwezig waren. Op 24 November heeft FSC Nederland samen met FSC Brazilië en FSC Global Development de FSC Amazon Business Encounter georganiseerd in Belem, Brazilië. Op het event, bezocht door 130 deelnemers vanuit de gehele tropisch hout waardeketen, hebben we forest managers en importeurs samengebracht en hen onder meer bijgepraat over de EUDR.
5. **Kennisopbouw duurzame business cases.** Een tropisch, natuurlijk bos biedt de Forest Manager verschillende inkomstenbronnen: naast hout gaat het met name om ecosysteemdiensten en non-timber forest products. We willen weten of en hoe de forest manager hiervan kan profiteren. De tussenrapportage geeft nog onvoldoende informatie, daar is dus nog ruimte voor verbetering.

(3) De FVO-projecten in Bolivia en Gabon

- Werkzaamheden bij Dekma in Bolivia zijn begin 2023 tijdelijk stilgelegd vanwege politieke onrust. Het project is hervat maar loopt wel uit.
- De mediareis naar Gabon, met een bezoek aan de FSC-concessie van Precious Woods, is uiteindelijk uitgevoerd april 2023. Deze reis was de laatste activiteit voor dit project. Medio 2023 is de eindrapportage van dit FVO-project door RVO Nederland vastgesteld (FVO = Fonds Verantwoord Ondernemen van RVO Nederland).

Pijler 2: meer hout toepassen

Meer gecertificeerd hout, papier en karton toepassen in onze projecten en producten. Daarmee werken we actief aan het in stand houden van bossen wereldwijd. Een FSC-gecertificeerd bos blijft bos, wordt niet omgezet in bijvoorbeeld soja- of oliepalmyntplantages of mijnbouw. Bovendien benutten we door het toepassen van hout alle kansen voor een klimaatvriendelijke, circulaire economie.

(1) EU-life project HOME for the future

Dit project bestaat uit verschillende activiteiten om houtbouw in de sociale woningbouwsector te stimuleren. Denk daarbij aan:

1. Het maken van nieuwe en het updaten van bestaande LevensCyclusAnalyses (LCA's) voor houtproducten die veel in de bouwsector worden toegepast. Deze gegevens zijn nodig voor het maken van (verplichte) milieuberekeningen. De eerste LCA's zijn inmiddels als productkaarten in de Nationale Milieudatabase geüpload.
2. Het verzorgen van een tweedaagse cursus over houtbouw voor woningcorporaties. We hebben inmiddels 14 keer de tweedaagse cursus Houtbouw voor Woningcorporaties afgerond. In totaal hebben we daarmee 221 deelnemers van woningcorporaties bereikt.
3. Op de Bouwbeurs begin februari 2023 hebben we vijfmaal een Spoedcursus Houtbouw georganiseerd voor in totaal ca. 250 geïnteresseerden. Op de houtbouwbeurs in mei is dit nogmaals gedaan. Ongeveer 100 beursbezoekers namen daar deel aan de drie workshops. In juli 2023 stond FSC Nederland samen met FSC Denemarken met een eigen stand en programmering (FSC Lounge) op UIA'23, the World Congress of Architects in Kopenhagen. Daar gingen wij in

gesprek met 250 architecten van over de hele wereld over de impact die zij kunnen maken op bossen door hun materiaal- en certificeringskeuzes.

4. Op 15 november 2023 ging de gratis online cursus 'Sustainable Building with Timber' van start. Deze 7-weekse MOOC (Massive Open Online Course), ontwikkeld in samenwerking met TU Delft en VIA University (Århus), trok ruim 1.600 deelnemers uit meer dan 100 landen. Ook medewerkers van diverse bouwbedrijven die partner zijn van FSC Nederland sloten zich aan.

(2) Forest 50

In maart werden de 50 grootste Nederlandse bouwbedrijven opnieuw uitgedaagd om input te leveren voor de Forest50. De criteria zijn aangepast: bouwers die een grotere diversiteit aan tropische houtsoorten toepassen krijgen meer punten toegekend. Op donderdag 2 november zijn tijdens het Wildlife Film Festival in Rotterdam de winnaars van de Forest50 bekendgemaakt; dit is de ranking van bouwbedrijven die hoog scoren op de toepassing van gecertificeerd hout en de communicatie daarover. Naast de top drie (Volker Wessels, Slokker, Heijmans) zijn er speciale prijzen uitgereikt voor de snelste stijger (Plegt-Vos), voor communicatie (Slokker) en voor de toepassing van minder bekende tropische houtsoorten (BAM). Nieuwe bedrijven in de top10 zijn Van de Klok, Plegt-Vos en Dura Vermeer. Het was de negende keer dat de Forest50 werd uitgereikt.

Pijler 3: Investeren in ecosysteemdiensten

Vaak zijn houtopbrengsten niet voldoende om het (duurzaam) bosbeheer te financieren. Inkomsten voor andere diensten (ecosysteemdiensten ES) die bossen leveren, zoals biodiversiteit, CO₂-opslag, vasthouden van water, gezonde bodems en recreatie, bieden mogelijkheden om aanvullende inkomsten voor beseigenaren te genereren, bijvoorbeeld door hen in contact te brengen met bedrijven die voor deze diensten willen betalen.

(1) Concrete projecten aan sponsors koppelen

1. Ons doel is om twee projecten in de tropen (waarbij geverifieerde ecosysteemdiensten geleverd worden) te koppelen aan sponsors die betalen voor geleverde diensten. Daarbij geven we speciale aandacht aan Brazilië en Congo Basin. In verschillende landen mogen bosbeheerders echter (nog) geen betalingen ontvangen voor andere activiteiten dan houtoogst. Samen met het team van FSC International zoeken we naar oplossingen.
2. Met partner Bolton Groep is een sponsor binnengehaald voor Nederlands bos. De locatie die wij hebben gevonden met focus op extra CO₂-opslag in het bos is Landgoed 't Rozendaal te Heino.
3. Met Pleijsier Bouwgroep B.V. wordt de overeenkomsten voor bosherstel en herbebossing in Oeganda en voor Nederlands bos (Epe) afgesloten.
4. Improba staat op het punt een overeenkomst te tekenen om te investeren in bosbescherming en behoud van CO₂-opslag in Vietnam.
5. Met partner Slokker zijn maatregelen voor klimaatlim bosbeheer gestart bij de bossen in Harderwijk.
6. Het project voor klimaatlim bosbeheer samen met VolkerWessels is afgerond met de plaatsing van een klimaatbord in het FSC-gecertificeerde bosgebied Cleefswit.

(2) Vraag en aanbod

Vanwege de onbekendheid van het begrip 'ecosysteemdiensten' bij marktpartijen, is besloten om voortaan extern te communiceren over 'verified impact' (positieve effecten van goed bosbeheer die onafhankelijk gecontroleerd zijn). In samenwerking met andere landenkantoren wordt een training voor beseigenaren ontwikkeld over het verifiëren van ES-claims.

Op de beheerdersdag van de Unie Bosgroepen hebben we een presentatie verzorgd over investeren in Nederlands bos. Voor verschillende ES projecten zijn brochures ontwikkeld, waaronder voor Interholco in Congo Basin. Deze (en andere ES projecten) zijn op het Corporate Investments into Forestry and Biodiversity Summit in Londen gepresenteerd.

Communicatie met belanghebbenden

1. Eind 2023 hadden 1.256 bedrijven en organisaties in Nederland een FSC-keurmerk. Zij worden gecertificeerd door erkende certificeerders. Zowel de gecertificeerde bedrijven als de certificeerders zijn essentieel voor de missie van FSC Nederland. FSC heeft geen direct contact met individuele gecertificeerde bedrijven, maar biedt wel ondersteuning bij bijvoorbeeld raadplegingen over de FSC-standaarden en stimuleert de groei van FSC-certificering. Bedrijven die nog niet gecertificeerd zijn, komen vaak eerst bij FSC Nederland voor informatie en doorverwijzing.
2. Organisaties uit verschillende sectoren sluiten zich via een partnerschap aan bij FSC om bossen te beschermen en verduurzamen. Zonder deze partners kunnen wij ons werk niet doen. Zij ondersteunen ons werk voor de bossen en zetten zelf duurzame stappen op basis van een actieplan. De partners hebben een vast aanspreekpunt bij FSC Nederland, per sector:
  - Bouwbedrijven
  - Houthandel
  - Eindgebruikers (bijvoorbeeld gemeenten, waterschappen of woningbouwverenigingen)
  - Retail
  - Dierentuinen
  - Financiële sector
3. FSC Nederland werkt samen met alle ketenpartners en ngo's, en faciliteert en coördineert projecten en coalities die positieve impact hebben.
4. FSC Nederland onderhoudt contact met de gecertificeerde Nederlandse boseigenaren en faciliteert investeringen in ecosysteemdiensten van het bos.

Over alle pijlers heen

(1) Verbeteren en stroomlijnen parteraanbod

Als team hebben we geplande activiteiten voor kalenderjaar 2023 herzien en gekeken hoe we deze het beste kunnen inzetten om onze partners goed te bedienen en onze impact te vergroten. Ons programma bestaat nu uit:

- Partnerbrede activiteiten zoals het partnerevent, de FSC-week en het Wildlife Film Festival.
- Sectorspecifieke activiteiten zoals de Bouwbeurs, de Forest50 en de 'Tour-door-het-hout' / 'Bosbeheerder voor 1 dag'. Daarnaast bieden we trainingen (CoC, houtbouw) en webinars (deforestation, impact reporting) aan.
- Sectornieuwsbrieven waarbij we partijen uit de bouw, hout en retail en opdrachtgevers een nieuwsbrief op maat aanbieden.

Nieuwe partners: Bolton Groep B.V. is een duurzaam en innovatief familiebedrijf gespecialiseerd in projectontwikkeling, bouw en transformatie. Samen met Bolton gaan we aan de slag met houtbouw en

klimaatlim bosbeheer in Nederland. Ook hebben we Pleijsier Bouw mogen verwelkomen als nieuwe partner van FSC Nederland.

De partnerbijeenkomst op 8 juni in Dierenpark Amersfoort werd goed bezocht, door ca. 80 relaties.

(2) Impact reporting

CSRD staat voor Corporate Sustainability Reporting Directive, regelgeving vanuit de EU die (grote) bedrijven verplicht te rapporteren over 'de impact op én de impact van de onderneming'. Met ingang van boekjaar 2024 zijn (grote) ondernemingen verplicht om te rapporteren over hun strategie en beleid op het gebied van duurzaamheid, hoe zij dit implementeren en hoe zij scoren op de verschillende prestatie maatstaven. Enkele partners van FSC Nederland moeten voldoen aan de CSRD. Dit geldt met name voor bedrijven in de bouw en de retail en mogelijk grote woningcorporaties. Samen met deze partners onderzoeken we hoe FSC kan bijdragen aan rapportages met beschikbare data. Het is interessant om ontdekken of deze data daadwerkelijk geschikt zijn voor het maken van impactclaims. Het onderzoek heeft in 2023 al wat informatie opgeleverd, maar we streven naar verdere verdieping.

(3) Keurmerken

Ook bedrijven aan het einde van de handelsketen die NIET gecertificeerd hoeven te zijn, maken voor promotionele doeleinden gebruik van het FSC-keurmerk. Deze bedrijven tekenen een licentieovereenkomst met FSC Nederland om het keurmerk onder strikte voorwaarden te mogen gebruiken en betalen hiervoor een vergoeding die varieert van € 125,- tot € 12.000,- per jaar.

In 2023 hebben we met verschillende nieuwe bedrijven keurmerkovereenkomsten afgesloten, waaronder Needs Retail en Hieroglyphs (beide actief op de e-commerce markt), Broodsnijmachines.nl (clips van FSC-materiaal voor het sluiten van broodzakken), TeCo Holding B.V. (Nedis) en Stichting Stukje Natuur.

(1) Personeel

In 2023 hebben we maar liefst 3 nieuwe collega's mogen verwelkomen, twee als opvolger in bestaande functies en één nieuwe functie (projectadministratie-assistent). Voor de arbeidsvoorwaarden van onze medewerkers volgen wij de CAO Bos- en Natuur, ondernemingsdeel Landschappen. Per 1 juli 2023 is er binnen deze CAO een nieuw onderhandelingsresultaat bereikt, dat wij ook hebben doorgevoerd.

(2) Beloning directie

Hoeveel een directeur mag verdienen bij een Erkend Goed Doel is afgesproken in de Regeling beloning directeuren voor goededoelenorganisaties.

Het bestuur heeft op 20 december 2021 het salarishuis van FSC Nederland goedgekeurd en daarmee ook de hoogte van de directiebeloning vastgesteld. Het bestuur heeft medio 2022 de pensioenregeling van FSC Nederland en daarmee ook van de directie vastgesteld. Het beloningsbeleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in 2021. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt FSC Nederland de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties (goeddoelennederland.nl). Het maximale jaarinkomen voor een directeur wordt bepaald aan de hand van de Basis Score voor Directiefuncties (BSD). Deze score geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij FSC Nederland vond plaats door de penningmeester. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 331 punten voor de directeur en 304 voor de adjunct-directeurpunten met een maximaal jaarinkomen van (2024 in EUR) 95.764 respectievelijk 86.045 voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaarinkomens van de directie bedroegen voor W. Smit 87.251 en voor A. Alkema 71.619. Deze beloningen bleven binnen de geldende maxima.

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de werkgeversbijdrage pensioen, en de overige beloningen op termijn bleven (voor W. Smit, met een bedrag van 97.798 en A. Alkema met een bedrag van 83.547) binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag van respectievelijk 115.444 en 103.727 per jaar. De belaste vergoedingen/bijtellingsen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen. De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten. Er is geen sprake van uitzonderingen of bijzondere beloningen.

(3) ANBI-status en CBF-keurmerk

FSC Nederland is door de Belastingdienst aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). In augustus is ook de aanvraag voor het CBF-keurmerk afgerond en hebben een bestuurslid en de directeur van FSC Nederland op 20 december een gesprek met CBF over de beoordeling van de aanvraag gehad. Voordat de aanvraag definitief door het CBF kan worden beoordeeld, moeten nog enkele aanpassingen worden doorgevoerd.

Integriteit en misstanden

Stichting Goed Hout & Goed Papier! (FSC Nederland) hecht aan integriteit. Het bevorderen van een bedrijfscultuur waarbinnen ongewenst gedrag en misstanden worden voorkomen zien de directie en het bestuur van FSC Nederland als hun verantwoordelijkheid. Specifieke integriteitsrisico's voor FSC Nederland zijn:

- Bedrijven als partner die niet naar onze norm handelen (mitigatie: Policy for Association)
- Het verschil tussen een FSC-gecertificeerd product en een FSC-gecertificeerd bedrijf
- Dat wij zelf niet de FSC-standaard naleven

Wij streven ernaar integriteitsschendingen in de eerst plaats te voorkomen door respectvol met elkaar om te gaan. Wanneer er desondanks vermoedens van misstanden en schendingen bestaan, bieden we betrokkenen de mogelijkheid eenvoudig melding daarvan te doen. Intern wordt dit geregeld in ons 'Misstandenbeleid'. Onze collega's zijn vaak individueel op pad. Mochten er personen of organisaties vermoeden dat iemand in de organisatie niet integer handelen dan is er voor hen een 'Integriteitsbeleid extern' van kracht. Vanaf 2023 heeft FSC Nederland naast een bestuurslid als vertrouwenspersoon ook een externe vertrouwenspersoon voor integriteits- of misstandenmeldingen. In 2023 zijn er geen integriteitsschendingen bekend. Er zijn geen meldingen geweest betreffende integriteitsschending of misstanden, noch bij FSC Nederland noch bij de externe vertrouwenspersoon.

Risico's en onzekerheden

Als belangrijkste risico's en onzekerheden zien we bij FSC Nederland:

- Continuïteit in kennis (klein team, kennis specifiek bij mensen)
- In 2023 is de Europese Boswet (EU Deforestation Regulation) gepubliceerd en sinds 29 juni 2023 is deze van kracht. Bedrijven moeten binnen 18 maanden na deze datum (dus vóór eind 2024) aan de EUDR-vereisten voldoen. Dit is zowel een kans als een bedreiging: FSC kan een goed hulpmiddel zijn om te voldoen aan de EUDR. Maar andersom kan het ook dat organisaties denken: als alles ontbossingsvrij is, waar hebben we dan nog een keurmerk voor nodig? FSC International heeft de EUDR als absolute prioriteit. We kijken of en hoe FSC-regelgeving moet worden aangepast om aan de eisen van de verordening te voldoen, en hoe FSC bedrijven zo goed mogelijk kan helpen om aan de EUDR te voldoen, bijvoorbeeld bij het bepalen van de 'geo-location' (exacte herkomst van het hout) en traceerbaarheid (in welke producten wordt het hout verwerkt). Het is een belangrijk gespreksonderwerp voor bedrijven in de houthandel en de retailsector. We hebben een standaardpresentatie ontwikkeld en deze getoond aan de Raad Nederlandse Detailhandel. Ook hebben we deelgenomen aan een informatiebijeenkomst van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Bovendien verzorgen we presentaties voor individuele partners.
- Omgang van FSC Internationaal met bouwbedrijven. Er zijn problemen ontstaan met de nieuwe AAF-policy (Annual Administration Fee, d.w.z. jaarlijkse afdracht van certificaathouders aan FSC International). Dit gaat vooral over een aangescherpte/anders toegepaste definitie van 'houtproduct' voor de bouwsector. Specifiek in Nederland hebben we, door jarenlange inzet, veel gecertificeerde bouwbedrijven. De kans bestaat dat de nieuwe AAF-policy leidt tot o.i. onaanvaardbare verhoging van afdracht voor bouwbedrijven. Deze technische discussie kan grote gevolgen hebben, nl. een uittocht van bouwbedrijven. In 2023 hebben we ons ingespannen om deze gevolgen duidelijk onder de aandacht te brengen.

Begroting 2024 FSC Nederland

	Begroting 2024
Inkomsten	
<i>Baten van bedrijven (partnerbijdrage)</i>	310,000.00
<i>Baten van andere organisaties zonder winststreven</i>	58,200.00
<i>Baten van overheden (partnerbijdrage)</i>	40,250.00
<i>Baten van loterijen (partnerbijdrage)</i>	11,550.00
Baten van overheden (projectsubsidie)	37,425.00
Baten van verbonden (internationale) organisaties zonder winststreven (ACF)	225,000.00
Baten van verbonden (internationale) organisaties zonder winststreven (T3)	493,038.00
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/ of diensten (PLH)	30,300.00
TOTAAL IN	1,205,763.00

	Besteed aan doelstellingen				Wervingskosten	Kosten beheer & administratie	Totaal
	A	B	C	Totaal			
Afdrachten aan verbonden (internationale) organisaties	€ 110,903.00	€ 48,230.00		€ 159,133.00	€ 18,750.00	...	€ 177,883.00
Aankopen en verwervingen	€ 7,000.00	€ 7,299.00	€ 5,000.00	€ 19,299.00			€ 19,299.00
Uitbesteed werk	€ 75,289.39	€ 23,500.00	€ 3,000.00	€ 101,789.39	€ 4,000.00	€ 56,000.00	€ 161,789.39
Communicatiekosten	€ 109,000.00	€ 10,000.00		€ 119,000.00			€ 119,000.00
Personeelskosten	€ 269,615.90	€ 161,769.54	€ 90,357.76	€ 521,743.19	€ 92,543.83	€ 114,404.58	€ 728,691.61
Huisvestingskosten	€ 19,277.00	€ 11,566.20	€ 6,460.40	€ 37,303.60	€ 6,616.70	€ 8,179.70	€ 52,100.00
Kantoor- en algemene kosten	€ 18,500.00	€ 11,100.00	€ 6,200.00	€ 35,800.00	€ 6,350.00	€ 7,850.00	€ 50,000.00
Afschrijving				€ -			€ -
Totaal	€ 609,585.29	€ 273,464.74	€ 111,018.16	€ 994,068.18	€ 128,260.53	€ 186,434.28	€ 1,308,763.00

Jaarrekening 2023

Balans per 31 december 2023

Activa

	31 dec 2023	31 dec 2022
	€	€
Vaste activa		
Materiële vaste activa	4.342	2.185
Vlottende activa		
Vorderingen	237.493	219.372
Liquide middelen	1.053.072	1.523.134
Totaal	1.294.907	1.744.691

Passiva

	31 dec 2023	31 dec 2022
	€	€
Reserves en fondsen		
Continuïteitsreserve	481.152	473.091
Bestemmingsreserve promotie	171.867	265.260
Bestemmingsreserve strategische heroriëntatie	213.175	213.175
	866.194	951.526
Kortlopende schulden	428.713	793.165
Totaal	1.294.907	1.744.691

Staat van baten en lasten over 2023

	Begroting	2023	2022
	€	€	€
BATEN			
Baten van bedrijven (partnerbijdrage)	-	314.449	399.355
Baten van subsidies van overheden	-	189.533	203.004
Baten van overheden (partnerbijdrage)	-	44.400	-
Baten van verbonden (int.) organisaties zonder winststreven (FSC International)	-	549.088	198.745
Baten van andere organisaties zonder winststreven	-	12.335	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven (partnerbijdrage)	-	69.850	-
Som van de geworven baten	1.134.160	1.179.655	801.104
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten (PLH)	-	37.023	44.653
Overige baten	-	-	60.867
Som van de baten	1.134.160	1.216.678	906.624
LASTEN			
100% duurzaam hout	-	579.760	283.231
Meer hout in de bouw	-	378.697	353.901
Verdienmodel bos	-	128.726	145.773
Besteed aan doelstelling:	-	1.087.183	782.905
<i>% van het totaal van de som van de baten</i>		89%	86%
<i>% van het totaal van de som van de lasten</i>		83%	78%
Wervingskosten:	-	128.705	126.746
<i>% van het totaal van de som van de geworven baten</i>		11%	16%
Beheer en administratie:	-	86.882	99.586
<i>% van het totaal van de som van de lasten</i>		7%	10%
Som van de lasten	1.256.160	1.302.769	1.009.238
Saldo voor financiële baten en lasten	-122.000	-86.091	-102.615
Financiële baten en lasten	-3.000	759	-7.262
Saldo van de baten en lasten	-125.000	-85.332	-109.877
Resultaatbestemming			
Continuïteitsreserve	125.000	8.061	1.153
Bestemmingsreserve promotie	-125.000	-93.393	-111.030
Bestemd resultaat	-	-85.332	-109.877

Algemene toelichting

Belangrijkste activiteiten

De activiteiten van Stichting Goed Hout & Goed Papier!, statutair gevestigd te Utrecht, bestaan voornamelijk uit:
- het bevorderen van de levensvatbaarheid van bossen wereldwijd.

Locatie feitelijke activiteiten

Stichting Goed Hout & Goed Papier! is feitelijk gevestigd te Utrecht en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 30158761.

Grondslagen voor financiële verslaggeving

Algemeen

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijnen (RJ 650) voor de jaarverslaggeving voor Fondsenwervende organisaties. Alle in de jaarrekening vermelde bedragen luiden in euro's.

Algemene grondslagen voor waardering activa en passiva

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Algemene grondslagen bepaling resultaat

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Stelselwijzigingen

FSC Nederland heeft in het boekjaar 2023 een stelselwijziging doorgevoerd in de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Tot en met het boekjaar 2022 heeft de stichting de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving kleine rechtspersonen C1 "Kleine organisaties zonder winststreven" gehanteerd. Vanaf het boekjaar 2023 zal de stichting de Richtlijnen (RJ 650) voor de jaarverslaggeving voor "Fondswervende organisaties" toepassen. De reden voor het doorvoeren van deze stelselwijziging betreft het lidmaatschap bij het CBF. Het CBF houdt toezicht op de erkende goede doelen organisaties in Nederland.

Het toepassen van de richtlijn RJ 650 geeft de jaarrekening van een fondsenwervende organisatie goed inzicht in haar activiteiten en de uitkomsten daarvan. Verder zijn de vergelijkende cijfers van het voorafgaande boekjaar aangepast aan de gewijzigde grondslag. Tot slot heeft de stelselwijziging geen invloed op het vermogen en resultaat.

Grondslagen voor waardering activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Vorderingen

Vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, rekening houdend met eventuele verminderingen voor het risico van oninbaarheid. Deze verminderingen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen. Voor zover niet anders is vermeld hebben de vorderingen een looptijd van korter dan 1 jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor waardering passiva

Reserves en fondsen

Continuïteitsreserve

Een continuïteitsreserve is gevormd voor dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de vereniging ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen.

Bestemmingsreserve

Bestemmingsreserves worden gevormd wanneer het bestuur van de stichting een deel van de reserves heeft afgezonderd voor een speciaal doel.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost.

Grondslagen voor baten en lasten

Baten

Baten van bedrijven

Inkomsten uit bedrijven bestaan uit terugkerende inkomsten, zoals donaties, evenals partnerbijdragen. Eenmalige baten worden toegerekend aan het jaar waarin ze worden ontvangen.

Baten van subsidies van overheden

Baten uit subsidies van overheden worden als baten opgenomen voor zover en naar rato de bijbehorende bestedingen in het boekjaar worden gedaan, er wordt voldaan aan de subsidievoorwaarden en er een redelijke zekerheid bestaat dat de subsidiebaten worden ontvangen.

Baten van verbonden (internationale) organisaties zonder winststreven

Deze categorie inkomsten omvat de bijdragen die van andere FSC gelieerde organisaties worden ontvangen. Deze bijdragen worden toegewezen aan het betreffende jaar waarop de samenwerking plaatsvindt met de gelieerde organisaties.

Baten van andere organisaties zonder winststreven

Deze categorie van inkomsten omvat subsidies ontvangen van internationale en nationale stichtingen. De financiering ontvangen van deze organisaties wordt verantwoord als inkomsten op basis van goedgekeurde projectactiviteiten.

Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

De inkomsten in deze categorie bestaan voornamelijk uit licentieopbrengsten. De inkomsten worden toegewezen aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Bestedingen doelstelling

De projectverplichtingen worden geheel ten laste gebracht van het jaar waarin het besluit tot toekenning schriftelijk aan de samenwerkingspartners is meegedeeld, ook als het een meerjarige toekenning betreft. De kosten worden toegerekend aan de doelstelling / activiteit waarop ze betrekking hebben: 100% duurzaam hout, meer hout in de bouw en verdienmodel bos.

Personeelskosten

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en-verliesrekening.

Toelichting op balans

Materiële vaste activa

	<u>31 dec 2023</u>	<u>31 dec 2022</u>
	€	€
Andere vaste bedrijfsmiddelen		
Inventaris	<u>4.342</u>	<u>2.185</u>

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de materiële vaste activa gedurende het boekjaar weer:

	<u>Andere vaste bedrijfs- middelen</u>
	€
Boekwaarde 1 januari 2023	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	15.264
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-13.079
	<u>2.185</u>
Mutaties 2023	
Investeringen	3.989
Afschrijvingen	-1.832
	<u>2.157</u>
Boekwaarde 31 december 2023	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	19.253
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-14.911
	<u>4.342</u>
Afschrijvingspercentage (gemiddeld)	20,0

Vorderingen

	<u>31 dec 2023</u>	<u>31 dec 2022</u>
	€	€
Vorderingen op handelsdebiteuren		
Debiteuren	176.066	26.333
Voorziening dubieuze debiteuren		
Voorziening dubieuze debiteuren	-13.540	-6.500
	<u>162.526</u>	<u>19.833</u>

	<u>31 dec 2023</u>	<u>31 dec 2022</u>
	€	€
Overige vorderingen		
Waarborgsommen	7.115	7.115
Overige vorderingen	-	1.145
	7.115	8.260
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde facturen	9.246	28.378
Nog te ontvangen subsidies RVO Gabon	-	41.917
Nog te ontvangen subsidies RVO Bolivia	38.606	100.984
Nog te ontvangen bijdrage Precious Forest Foundation	20.000	20.000
	67.852	191.279
Totaal	237.493	219.372

Liquide middelen

	<u>31 dec 2023</u>	<u>31 dec 2022</u>
	€	€
Banktegoeden		
Triodos Bank (zakelijke rekening)	104.917	765.284
Triodos Bank (spaarrekening)	448.158	198.659
Triodos Bank (depositorekening)	400.000	-
ASN Bank	99.997	559.191
	1.053.072	1.523.134
Totaal	1.053.072	1.523.134

Reserves en fondsen

	<u>31 dec 2023</u>	<u>31 dec 2022</u>
	€	€
Continuïteitsreserve		
Continuïteitsreserve	481.152	473.091
Bestemmingsreserve promotie		
Bestemmingsreserve promotie	171.867	265.260
Bestemmingsreserve strategische heroriëntatie		
Bestemmingsreserve strategische heroriëntatie	213.175	213.175
	866.194	951.526
Totaal	866.194	951.526

Continuïteitsreserve	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Stand 1 januari	473.091	473.091
Onttrekkingen	8.061	-
Stand 31 december	<u>481.152</u>	<u>473.091</u>

Continuïteitsreserve

Ten behoeve van de continuïteit van de stichting is in het verleden gestreefd naar een algemene reserve van negen maanden van de vaste lasten/kosten van de werkorganisatie. De vaste kosten van de werkorganisatie zijn voor 2024 begroot op € 882.742. Negen maanden vaste kosten bedraagt dan € 662.055, de continuïteitsreserve bevat op dit moment minder, namelijk € 483.448.

Het bestuur van FSC Nederland wil meer risicogericht naar de continuïteitsreserve te kijken. De inkomsten van FSC Nederland zijn gespreid en voor een aanzienlijk deel weinig risicovol (partnerbijdragen en vaste inkomsten FSC Internationaal).

De vaste kosten zijn personeelskosten en huurkosten. Deze zijn niet makkelijk af te schalen. Gezien de beperkte risico's op verlies van veel inkomsten tegelijkertijd wordt het aanhouden van een klein half jaar dekking van vaste lasten, en daarmee een continuïteitsreserve binnen de bandbreedte van 400.000-500.000 euro (ruim) voldoende geacht. Het bestuur zal ieder jaar de risico's opnieuw beoordelen.

Bestemmingsreserve promotie	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Stand 1 januari	265.260	376.290
Onttrekkingen	-93.393	-111.030
Stand 31 december	<u>171.867</u>	<u>265.260</u>

Bestemmingsreserve - Promotie

De bestemmingsreserve promotie is bedoeld voor ondersteunende campagnes aan de hoofdboodschap van FSC Nederland over het stimuleren van FSC-houtgebruik en de relatie met duurzaam bosbeheer en de klimaatdoelstellingen.

De bestemmingsreserve promotie is ingezet vanaf 2022 voor een campagne over tropisch hout. Op 31 december 2023 bedroeg de bestemmingsreserve nog € 171.867. Deze reserve wordt in 2025 afgebouwd naar 0.

Bestemmingsreserve strategische heroriëntatie	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Stand 1 januari	213.175	213.175
Stand 31 december	<u>213.175</u>	<u>213.175</u>

Bestemmingsreserve - Strategische Heroriëntatie

In 2016 is een bestemmingsreserve voor strategische heroriëntatie gevormd. Dit bestemmingsreserve is bedoeld voor de transitie van de huidige activiteiten van de organisatie naar de implementatie van nieuwe activiteiten, zodat FSC Nederland ook in de toekomst relevant blijft.

Dit pad is gevormd met de ontwikkeling van de nieuwe strategie in 2018 en de publicatie van de Strategie 2025 in 2019. Desalniettemin heeft er in die periode geen mutatie plaatsgevonden in de reserve. In 2024 zal dit naar verwachting ook niet gebeuren.

De bestemmingsreserve strategische heroriëntatie bedroeg om 31 december 2023 € 213.175. De plannen voor een nieuwe strategie 2025-2030 zijn volop in ontwikkeling en de bestemmingsreserve strategische heroriëntatie zal hier een plek in krijgen.

Kortlopende schulden

	<u>31 dec 2023</u>	<u>31 dec 2022</u>
	€	€
Leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	88.578	160.598
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting		
Omzetbelasting	2.796	3.891
Loonheffing- en premies	18.682	11.065
	21.478	14.956
Overige schulden		
Reservering vakantiegeld	22.903	17.615
Reservering vakantiedagen	12.338	16.945
	35.241	34.560
Overlopende passiva		
Terug te betalen bedragen	5.500	-
Nog te betalen kosten	23.536	40.558
Nog te betalen accountants- en advieskosten	20.000	13.000
Nog te besteden subsidie Home for the future	29.676	222.621
Partnerverplichtingen Home for the future	98.845	94.814
Partnerverplichtingen RVO Bolivia	105.859	169.465
Partnerverplichtingen RVO Gabon	-	42.593
	283.416	583.051
Totaal	428.713	793.165

Toelichting op staat van baten en lasten

Baten

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Baten		
Baten van bedrijven (partnerbijdrage)	314.449	399.355
Baten van subsidies van overheden	189.533	203.004
Baten van subsidies van overheden (partnerbijdrage)	44.400	-
Baten van verbonden (int.) organisaties zonder winststreven (FSC International)	549.088	198.745
Baten van andere organisaties zonder winststreven	12.335	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven (partnerbijdrage)	69.850	-
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten (PLH)	37.023	44.653
Overige baten	-	60.867
	1.216.678	906.624
Som van de baten	1.216.678	906.624

Baten

Partners

Organisaties uit verschillende sectoren verbinden zich via een partnerschap aan FSC, om bossen te beschermen en bosbeheer te verduurzamen. De partners steunen niet alleen ons werk voor de bossen maar zetten ook zelf duurzame stappen op basis van een actieplan. Van de basisinkomsten komt op dit moment bijna twee-derde van partnerinkomsten. Met de meeste partners hebben we langdurige overeenkomsten. Per jaar komt er soms één, soms een handvol partners bij of zegt er één op. De partners zijn zowel bedrijven als overheden als organisaties zonder winstoogmerk. In 2023 had FSC Nederland 190 partners.

Categorie partner	Bedrag
Bedrijven	314.449
Overheden	44.400
Andere organisaties zonder winststreven	68.350 *
Totaal	427.199

*) Binnen de baten van de verbonden (int.) organisaties zonder winststreven zit nog een creditsaldo ad. 1.5K verwerkt welke ook onderdeel is van de partnerbijdrage.

FSC Internationaal

De Activity Compensation Fee (ACF) van **FSC International**. Dit is een vergoeding voor het uitvoeren van de basistaken voor FSC in Nederland zoals het opstellen en onderhouden van een bossenstandaard, ondersteuning voor bijvoorbeeld consultaties over (normatieve) documenten van FSC en het stimuleren van de toepassing van FSC-hout en houtproducten. Hieraan ligt een contract met FSC Internationaal ten grondslag.

Promotional Licence Holders (PLH)

Als Netwerkpartner, zoals een landenkantoor van FSC wordt genoemd, zijn wij zelf verantwoordelijk voor het afsluiten van nationale en internationale **keurmerkovereenkomsten** en de inkomsten daaruit zijn ook voor ons. Dit betreft overeenkomsten voor het promotioneel gebruik maken van het FSC-keurmerk, voor bedrijven aan het eind van de handelsketen die NIET gecertificeerd hoeven te zijn. Bedrijven tekenen een licentieovereenkomst met FSC (Nederland) om het keurmerk - onder strikte voorwaarden - te mogen gebruiken en betalen hiervoor een vergoeding.

Subsidie EU-Life Home for the future € 171.945

De subsidie EU-Life Home for the future betreft een eenmalige project subsidie van in totaal € 1.049.666 voor de periode 1/9/2021 t/m 31/8/2026. De totale verantwoorde subsidiebatens t/m balansdatum bedragen € 325.002. Er zijn nog geen subsidieafrekeningen door de subsidieverlener goedgekeurd. Er is een voorschot ontvangen van € 419.866. Komende september moet er een mid-term report worden ingeleverd, dit vormt ook de grondslag voor een tweede voorschot.

Subsidie RVO Bolivia € 1.229

De subsidie RVO Bolivia betreft een eenmalige project subsidie van in totaal € 441.713 voor de periode 1/10/2020 t/m 1/1/2023. Door de subsidiegever is budgetneutraal uitstel verleend voor de afronding van het project t/m eind 2023. De totale verantwoorde subsidiebatens t/m balansdatum bedragen € 211.517. Er zijn nog geen subsidieafrekeningen door de subsidieverlener goedgekeurd.

Subsidie RVO Gabon € 16.359

De subsidie RVO Gabon betreft een eenmalige projectsubsidie van in totaal €466.973 voor de periode 1 oktober 2019 tot en met 31 december 2021. Uitstel is verleend tot 31 maart 2023. Het project is in 2023 afgerond en de subsidieafrekening is bij de subsidiegever ingediend. De subsidieafrekening is door de subsidieverlener goedgekeurd.

Lasten

In de tabel lastenverdeling op pagina 20 van de jaarrekening vindt u de lasten zoals besteedt aan de doelstellingen. Hieronder zijn de functionele lasten uitgesplitst.

Personeelskosten

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Lonen en salarissen		
Bruto-loon	447.274	406.357
Sociale lasten		
Sociale lasten	81.092	67.598
Pensioenlasten		
Pensioenpremie	65.066	61.310
Totaal	<u>593.432</u>	<u>535.265</u>

Afschrijvingen en waardeveranderingen

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Afschrijving op materiële vaste activa		
Bedrijfsinventaris	<u>1.832</u>	<u>2.756</u>

Overige bedrijfskosten

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Overige personeelsgerelateerde kosten	35.238	71.532
Huisvestingskosten	35.834	36.205
Verkoopkosten	8.289	8.226
Kantoorkosten	20.277	12.684
Algemene kosten		
Accountantskosten	40.880	12.649
Administratie- en advieskosten	23.928	17.401
Bestuurskosten	8.395	2.722
Overige uitgaven en FSC IC reis en verblijf	9.426	9.659
Wervingskosten	9.838	14.910
Voorziening dubieuze debiteuren	7.040	6.500
Betalingsverschillen	6.282	1.802
Overige algemene lasten	7.272	4.277
	<u>113.061</u>	<u>69.920</u>
Totaal	<u>212.699</u>	<u>198.567</u>

Financiële baten en lasten

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Rentebaten		
Overige rentebaten	759	-
Rentelasten		
Overige rentelasten	-	-7.262
Financiële baten en lasten (saldo)	<u>759</u>	<u>-7.262</u>

Overige toelichtingen

Werknemers

Het gemiddelde aantal werknemers gedurende het boekjaar bij Stichting Goed Hout & Goed Papier! bedroeg:

Gemiddeld aantal werknemers over periode	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	fte	fte
Werkzaam binnen Nederland	7,9	7,9

Bestuurders

Bezoldiging directie

Het bestuur heeft op 20 december 2021 het salarishuis van FSC Nederland goedgekeurd en daarmee ook de hoogte van de directiebeloning vastgesteld. Het bestuur heeft medio 2022 de pensioenregeling van FSC Nederland en daarmee ook van de directie vastgesteld. Het beloningsbeleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in 2021. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt FSC Nederland de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl). De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij FSC Nederland vond plaats door de penningmeester. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 331 punten voor de directeur en 304 voor de adjunct-directeurpunten met een maximaal jaarinkomen van EUR 95.764 respectievelijk 86.045. De voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaarinkomens van de directie bedroegen (2024 in EUR) voor W. Smit 87.251 en voor A. Alkema 71.619. Deze beloningen bleven binnen de geldende maxima.

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de werkgeversbijdrage pensioen, en de overige beloningen op termijn bleven (voor W. Smit, met een bedrag van 97.798 en A. Alkema met een bedrag van 83.547) binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag van respectievelijk EUR 115.444 en 103.727 per jaar. De belaste vergoedingen/bijtellingsen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen. De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.

Bezoldiging	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Bezoldiging van bestuurders en gewezen bestuurders	<u>181.345</u>	<u>168.238</u>

Bezoldiging van bestuurders

Naam	A. Alkema	W. Smit
Functie	Adjunct-directeur	Directeur
Dienstverband		
Aard (looptijd)	Vast	Vast
Uren	36	36
Parttimepercentage	100	100
Periode	1/1/2023 - 31/12/2023	1/1/2023 - 31/12/2023
Bezoldiging EUR		
Brutoloon	66.391	80.809
Vakantiegeld	5.229	6.443
Vaste eindejaarsuitkering	-	-
Jubileumuitkering/ niet opgenomen vakantiedagen	-	-
TOTAAL	71.619	87.251
Belaste vergoedingen/ bijtellingen	-	-
Pensioen (werkgeversdeel)	11.928	10.547
Pensioencompensatie	-	-
Overige uitkeringen op termijn	-	-
Uitkeringen beëindiging dienstverband	-	-
TOTAAL 2023	83.547	97.798

Toelichting lastenverdeling

Lasten	Doelstellingen			Werving baten	Beheer & administratie	Totaal		
	Pijler 1	Pijler 2	Pijler 3			Gerealiseerd	Begroting	Gerealiseerd
	100% duurzaam hout	Meer hout in de bouw	Verdienmodel bos	Wervingskosten	Beheer & Administratie	2023	2023	2022
Subsidies en bijdragen	209.909	189.136	2.352	-	-	401.397	416.310	103.907
Publiciteit en communicatie	93.409	-	-	-	-	93.409	130.000	
Personeelskosten	220.034	150.880	100.587	88.014	69.154	628.668	601.975	606.795
Huisvestingskosten	12.542	8.600	5.733	5.017	3.942	35.833	44.400	36.205
Kantoor & algemene kosten	43.226	29.641	19.760	17.290	13.585	123.502	54.175	67.695
Afschrijving	641	440	293	256	201	1.832	-	2.756
Verkoopkosten	-	-	-	18.128	-	18.128	12.300	191.880
TOTAAL LASTEN	579.760	378.697	128.726	128.705	86.882	1.302.769	1.259.160	1.009.238
FTE's	2,7	1,9	1,3	1,1	0,9	7,9		7,9
Verdeelsleutel	35,00%	24,00%	16,00%	1400%	11,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Toelichting

Op basis van de functieprofielen zijn de kosten toegedeeld aan doelstellingen. De netwerkmanager bouw werkt 0,9, waarvan 0,7 aan pijler 2, meer hout in de bouw, 0,1 aan fondsenwerving omdat zij ook partnerbeheer doet en 0,1 aan meer certificering. De projectleider ecosysteemdiensten werkt voor haar volle aanstelling op pijler 3, beter verdienmodel voor de bossen, de officemanager werkt voor zijn volledige aanstelling op beheer en administratie. Deze percentages zijn toegepast op de salariskosten van de betreffende personen en de uiteindelijke verdeelsleutel is ook toegepast op de andere beheerkosten.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Goed Hout & Goed Papier!

A. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Goed Hout & Goed Papier! te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarrapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Goed Hout & Goed Papier! op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Goed Hout & Goed Papier! zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Het jaarrapport omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wamberg Offices
Wamberg 37
1083 CW Amsterdam
Telefoon 020 571 23 45

E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, zijnde het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 11 oktober 2024

Dubois & Co. Registeraccountants

J.J.M. Huijbregts RA